

در جستجوی همسر ایده آل

(تبیین روان‌شناختی ملاک‌ها و روش‌های انتخاب همسر)

مؤلف: دکتر محمود گلزاری

سرشناسه: گلزاری، محمود، ۱۳۲۸
عنوان و نام پدیدآور: در جستجوی همسر ایده‌آل (تبیین روان‌شناختی ملاک‌ها و روش‌های انتخاب همسر) / محمود گلزاری، به سفارش اداره کل سلامت معاونت امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران؛ ویراستاران: مهدی ملک‌محمد، تقی ابوطالبی احمدی و لیلا احمدلو
مشخصات نشر: تهران: سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران، مؤسسه نشر شهر، ۱۳۹۱
مشخصات ظاهری: ۶۳
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۳۸-۵۶۶-۹
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
موضوع: همسرگزینی، جنبه‌های مذهبی، اسلام
شناسه افزوده: سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران، مؤسسه نشر شهر
رده‌بندی کتاب: ۸۰۶/ک۸۴۵۴(۳۹۱)
شماره کتابشناسی ملی: ۲۸۷۳۴۶۰

اداره کل سلامت

در جستجوی همسر ایده‌آل

(تبیین روان‌شناختی ملاک‌ها و روش‌های انتخاب همسر)

مؤلف: دکتر محمود گلزاری

به سفارش: اداره کل سلامت معاونت امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران

ویراستاران: مهدی ملک‌محمد، تقی ابوطالبی احمدی، لیلا احمدلو

مدیر اجرایی: مهدی امیری

مدیر تولید: محمد گلزاری

نوبت و تاریخ چاپ: اول - ۱۳۹۱

شمارگان: ۵۰۰۰ نسخه

ناشر: مؤسسه نشر شهر

آماده‌سازی و چاپ: مؤسسه نشر شهر

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۳۸-۵۶۶-۹

بها: ۲۵۰۰۰ ریال

Printed in Iran

با سپاس از همکاری: دکتر محمد مهدی گل‌مکانی، رضا قهرمانی، محمدرضا باوری، سمانه لنگابی

نشانی ناشر: تهران، بلوار آفریقا، نرسیده به میدان آرژانتین، روبروی پارک سولر بی‌هقی، شماره ۶، مؤسسه نشر شهر

تلفن: ۸۸۱۹۳۳-۱ و ۸۸۱۹۳۳-۴

فروشگاه مرکزی: میدان فلسطین، ضلع شمالی، شماره ۹، تلفن: ۸۸۹۵۲۵۳۲، مرکز چاپ: ۸۸۴۲۱۹۰۶

www.shahupress.ir

E-mail: info@shahupress.ir

مؤسسه نشر شهر
شماره ۶، بلوار آفریقا، تهران

فهرست

مقدمه	۷
پیش‌گفتار	۹
فصل اول: ازدواج و اهمیت انتخاب درست	۱۱
فصل دوم: ملاک‌های انتخاب همسر و راه‌های تشخیص	۱۹
فصل سوم: شیوه‌های دستیابی به فرد مورد نظر	۳۵
فصل چهارم: نقش خانواده در انتخاب همسر	۴۳
فصل پنجم: انتخاب همسر و آموزه‌های دینی	۴۹

مقدمه:

خانواده، نخستین نهاد اجتماعی است که در طول تاریخ همواره در جایگاه حامی و تأمین کننده نیازهای اعضای خود عمل کرده است. زن و مرد در چارچوب نهاد خانواده حقوق و تکالیف متقابلی دارند که نادیده گرفتن هر یک از آنها به فروپاشی این نهاد منجر می شود و علاوه بر آسیب های وارده بر همسران و فرزندان، خسارت اجتماعی جبران ناپذیری را نیز بر جامعه تحمیل می کند.

زندگی مشترک همواره با دورنمای زیبا برای همسران آغاز می شود، اما به دلیل انتخاب نادرست، نداشتن شناخت کافی از زندگی زناشویی و تفاوت های میان زن و مرد ناشی از تربیت در دو محیط متفاوت، پس از چندی مشکلاتی به وجود می آید که چنانچه با تدبیر و درایت با آن ها برخورد نشود، می تواند بنیان زندگی خانوادگی را به مخاطره اندازد.

ازدواج آغاز بخش مهمی از زندگی فرد است و مشروط به آن که ابعاد ضروری آن؛ از جمله توانایی ها و مهارت های خاص و سازنده در تفکر و بینش و عملکرد انسان پدید آمده باشد، می تواند موفق و متعالی باشد. از این رو، علاوه بر تسهیل فرآیند ازدواج و حمایت جوانان در این امر باید برای فرهنگ سازی و آموزش زوجین در حفظ کانون گرم و مستحکم خانواده و پیشگیری از طلاق و عواقب اجتماعی ناشی از آن نیز تدابیری اندیشید.

در عصر کنونی، ازدواج و تشکیل خانواده با چالش ها و محدودیت های

گسترده‌ای رویه‌روست که ضرورت توجه ویژه، بسیج امکانات و ظرفیت‌ها را برای رفع این محدودیت‌ها و تسهیل و تقویت زمینه‌های ازدواج و تحکیم بنیان خانواده حتمی می‌سازد. تغییر در آداب ازدواج و در نتیجه سخت و زیاد شدن شرایط و تمهیدات آن، افزایش و پیچیدگی شاخص‌ها و مؤلفه‌های فرهنگی و اجتماعی بر وضعیت و مقدمات ازدواج جوانان (از قبیل شغل، مسکن، لوازم و امکانات اولیه زندگی)، گسترش رسانه‌ها و تأثیر و نفوذ تهاجم فرهنگی بر سبک زندگی جوانان، ناآشنایی و ناآگاهی جوانان در زمینه آداب و مهارت‌های زندگی خانوادگی و رشد تغییرهای مؤثر بر سلامت روانی زوج‌های جوان، برخی از این زمینه‌ها و شرایطی هستند که توجه، طراحی و اجرای برنامه‌های همه‌جانبه را به منظور کمک به تسهیل ازدواج و تحکیم بنیان خانواده ضروری می‌سازد.

به منظور هم‌افزایی و یکپارچه‌سازی خدمات و برنامه‌ها و برای دستیابی به این هدف کلان، دوره‌های آموزشی با عنوان «تحکیم بنیان خانواده» در دستور کار معاونت امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران قرار گرفته است. معاونت امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران، با این نگاه که شهر و ندان بزرگ‌ترین سرمایه اجتماعی هستند، در کنار همه مأموریت‌های محوله، تلاش در جهت ارتقای بهداشت و سلامت روان همه اقشار جامعه و به خصوص همسران جوان را بر خود فرض دانسته و در راستای تحقق شعار «خانواده سالم، محله سالم، شهر سالم و شهروند سالم و پر نشاط» تلاش می‌کند. از جمله این برنامه‌ها، دوره‌های آموزشی «تحکیم بنیان خانواده» است که توسط اداره کل سلامت شهرداری تهران در منطقه ۱۵ برای جوانان در شرف ازدواج، همسران جوان و افراد مطلقه برگزار شد. کتاب حاضر ماحصل اجرای این دوره‌هاست و به فقط به شهروندان تهرانی تقدیم می‌شود. امید است خوانندگان عزیز ضمن بهره‌برداری از این کتاب، با نظرهای ارزشمند خود ما را در برگزاری هر چه بهتر این گونه برنامه‌ها یاری کنند.

سید محمد هادی ایازی

معاون امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران

پیش گفتار

خانواده، در بنیای معاصر و از جمله در ایران دچار چالش‌ها و بحران‌های زیادی شده است. افزایش نگران‌کننده آمار طلاق، نه تنها در کلان‌شهرها، حتی در شهرهای کوچک و روستاها، مردان و زنان متأهل و به‌ویژه زنان جوان را با نابسامانی‌های فردی و اجتماعی فراوانی روبه‌رو می‌کند. نیمی از تمام همسرانی که به دلیل عوامل فرهنگی، اجتماعی و خانوادگی زندگی مشترک را بر جدایی برمی‌گزینند، به تدریج کانون خانواده را به مزارآباد سردی عاطفی، خشونت و بی‌وفایی می‌کشانند. در این میان تنها حدود یک پنجم از دواج‌ها، از نعمت آرامش، مودت و رحمت برخوردار می‌شوند و به بالندگی خود ادامه می‌دهند. آیا این واقعیت‌های تلخ، تأییدکننده نظریه «زوال خانواده سنتی» است که عده‌ای از جامعه‌شناسان بر آن پای می‌فشارند و کاستلن باگرایش زن‌گرایی تندروانه خود، پیروان ادیان الهی و بسیاری از صاحب‌نظران اجتماعی به‌ویژه روان‌شناسان مثبت‌گرا، این دیدگاه بدبینانه را نمی‌پذیرند و معتقدند که خانواده، هم‌چون دین، ریشه در فطرت پاک انسان‌ها دارد و می‌توان با اهمیت دادن به فضیلت‌های اخلاقی و پرورش آن‌ها از سویی و برنامه‌ریزی‌های منطقی و همه‌جانبه دولت‌ها از سوی دیگر، با بیماری کنونی خانواده مقابله کرد و سلامت و شادابی را به این نهاد دیرپا و مؤثر بشریت بازگرداند. از منظر آموزش‌های

فردی انتخاب مناسب همسر، آموزش مداوم همسران و برخورداری از مشاوره هنگام ضرورت، سه راهکار اصلی تشکیل خانواده‌های موفق و پایدارند که متأسفانه اهمیت و توجه زیادی به آن‌ها نشده است.

در امر همسرگزینی، با مشکلات تعیین ملاک‌های مورد قبول دین، علم و همسر با ارزش‌های فرهنگی روبه‌رو هستیم. علاوه بر دشواری تعیین ملاک‌ها، سردرگمی زیادی در معرفی روش‌ها و مراحل تشخیص معیارها وجود دارد. با بررسی حدود پنجاه کتاب تألیفی و ترجمه‌ای به زبان فارسی در موضوع انتخاب همسر، به روشنی و راحتی می‌توان به این ناهماهنگی و اختلاف نظر پی برد.

کتاب حاضر که محصول بیش از بیست سال کار پژوهشی نگارنده، برگزاری ده‌ها کارگاه آموزشی همسرگزینی با جوانان و دادن نظر مشورتی و اجرای آزمون‌های معتبر روان‌شناختی به صدها جوان آماده ازدواج و پی‌گیری نتایج آن راهنمایی‌ها و مشورت‌هاست، به‌طور فشرده شمارا با ملاک‌های همسرگزینی، روش‌ها و مراحل تشخیص آشنا می‌کند.